

GRIVIUK, Daria, *Obraz ruské literatury v redakčních konceptech Slovanského přehledu ve 20. století*. Bakalářská práce HÚ FF JU, České Budějovice 2018 (59 s. + přílohy).

Posudek vedoucí bakalářské práce:

Ač historička, Daria Griviuk se velmi intenzivně zajímá o ruskou kulturu a literaturu a její vliv na českou společnost sklonku 19. a 20. století. Tento zájem se stal určující i pro volbu tématu bakalářské práce – stala se jí analýza recepce díla tří nejvýznamnějších ruských autorů (L. N. Tolstoj, F. M. Dostojevskij, A. S. Puškin) v časopise *Slovanský přehled* v letech 1899–1980. V průběhu heuristiky však autorka začala narážet na skutečnost, že vnímání zvolených autorů se v Rusku (potažmo v Sovětském svazu) a v českých zemích diametrálně odlišovalo a odlišuje, důraz je kladen na zcela jiné aspekty jejich života i díla; součástí výzkumu se tudíž stala i komparace těchto dvou přístupů, přičemž pro ruský prostor Daria Griviuk vycházela především z analýzy učebnic literatury a vzpomínek pamětníků.

Postupnému rozšiřování záběru práce odpovídá i její struktura. V první kapitole se autorka na základě rozsáhlé sekundární literatury i původních děl poctivě a s poměrně vyzrálým syntetickým uvažováním věnuje vývoji rusofilství v českých zemích od přelomu 18. a 19. století až do roku 1945. Pozornost věnuje klíčovým osobnostem tohoto hnutí a pečlivé analýze jejich díla. Po kratší kapitole charakterizující vývoj časopisu *Slovanský přehled* se již autorka dostává k vlastnímu jádru práce – analýze textů o zvolených autorech, které byly na stránkách periodika ve sledovaném období otištěny. Kapitola je strukturována podle sledovaných autorů, přičemž druhým hlediskem řazení byla četnost výskytu textů o daném tvůrci. Nejčastěji zmiňovaným autorem ze zvolených se ukázal být Lev Nikolajevič Tolstoj; určitým překvapením byl pro autorku fakt, že čeští tvůrci (F. X. Šalda, T. G. Masaryk, aj.) nejvíce pozornosti věnovali nábožensko-filozofickému aspektu jeho díla a jeho osobním postojům k církvi, které jsou v Rusku téměř neznámé, ba zatajované.

Druhým překvapením byla pro autorku skutečnost, že nejpopulárnější a stále živý ruský autor Alexandr Sergejevič Puškin nezastával tuto pozici v českých zemích. Podle analýzy překladů jeho díla autorka dospěla k závěru, že na vině zřejmě byly i samotné převody, neboť nedokázaly zcela zachytit jeho jazykové mistrovství. V případě třetího ze sledovaných autorů, Fjodora Michajlovče Dostojevského, se zájem o jeho osobu v českých zemích nejvíce zvýšil v meziválečném období, a to zřejmě v souvislosti se zájmem prezidenta

Masaryka o jeho díla. Jeho přijetí je však vzhledem k myšlenkové náročnosti a rozsahu velmi rozporuplné, a to jak v Rusku, tak i v českých zemích.

Předkládaná práce je napsána velmi kultivovaným jazykem, který není u tohoto typu textu úplně obvyklý. Autorka se sice občas nechala poněkud strhnout svým obdivem k autorům ruské klasické literatury, což se projevilo ve volbě přívlastků i v rozsáhlých pasážích o jejich životě, nejedná se však o pouhou kompilaci, ale potřebu vyrovnat se s odlišnou interpretací těchto skutečností v ruském a českém kontextu. Volba citačních odkazů sice není v některých případech nejšťastnější, neboť občas není zcela zřejmé, k jakému textu odkazuje, v celkovém souhrnu se však jedná spíše o drobnost. Celá práce má velmi dobrou grafickou úpravu, což platí i o barevných přílohách. Text Darii Griviuk je zajímavým příspěvkem komparativně pojatých dějin kultury a recepce uměleckého díla, ráda ji proto doporučuji k obhajobě a hodnotím ji ještě stupněm

v ý b o r n ě.

PhDr. Jitka Rauchová, Ph. D.

České Budějovic, 27. května 2018